

Tờ Thông Tin Bệnh Truyền Nhiễm

Bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto*

Bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* là bệnh do người bệnh nuốt phải ký sinh trùng *Cryptosporidium* (*Crypto*). Bệnh chủ yếu gây ra tiêu chảy và co thắt dạ dày.

Bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* là gì?

- Bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* là bệnh tiêu chảy do ký sinh trùng *Cryptosporidium* gây ra, làm nhiễm trùng đường ruột.
- Bệnh nhiễm ký sinh trùng *Cryptosporidium* được ghi nhận xảy ra nơi con người và một số nông súc, thú nuôi kiểng và thú nguyên sản khác nhau.
- Dù ký sinh trùng *Cryptosporidium* có một vài chủng loại khác nhau, tuy nhiên, chỉ có các loại *Cryptosporidium parvum* và *Cryptosporidium hominis* được cho là gây bệnh nơi con người.

Bệnh có những triệu chứng gì?

- Triệu chứng thông thường nhất của bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* là đi tiêu chảy và co thắt ở bụng. Những triệu chứng khác có thể gồm sốt, buồn nôn, ói mửa và ăn mất ngon. Cũng có một số người bị bệnh nhưng không có triệu chứng chi hết.
- Dấu hiệu bệnh đầu tiên xuất hiện trong khoảng từ 1-12 ngày (trung bình là 7 ngày) sau khi người bệnh bị nhiễm ký sinh trùng.
- Triệu chứng có thể có rồi hết và có thể kéo dài trong nhiều ngày đến nhiều tuần. Người có hệ miễn dịch suy yếu có thể có những triệu chứng nặng hơn, đây dựa trong nhiều tháng.

Bệnh lây lan bằng cách nào

Cryptosporidium có trong phân của người và vật nhiễm ký sinh trùng này. Bệnh xảy ra khi người ta nuốt phải ký sinh trùng. Việc lây lan hầu như thường xảy ra qua:

- chung dụng người với người, đặc biệt là trong gia đình và giữa các trẻ nhỏ (thí dụ như ở nhà trẻ)
- uống nước có ký sinh trùng

- bơi lội trong hồ bơi có ký sinh trùng
- dụng cụ chạm tới thú có ký sinh trùng hay phân của chúng
- thực phẩm (trong trường hợp hiếm hoi).

Người bệnh dễ làm lây lan bệnh nhất khi họ đi tiêu chảy tuy nhiên ký sinh trùng vẫn còn có thể được bài tiết ra trong một vài ngày sau khi các triệu chứng bệnh đã biến mất.

Ai dễ bị mắc bệnh này?

Người dễ bị bệnh nhiễm *Cryptosporidium* nhất gồm có:

- người chung dụng cụ gần gũi với người khác bị bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto*
- trẻ em đi nhà trẻ, kể cả trẻ em mang tã
- phụ huynh của trẻ em bị nhiễm ký sinh trùng này
- nhân viên nhà trẻ
- người bơi lội nuốt phải nước hồ bơi dù chỉ một ít thôi
- người uống nước chưa khử trùng (thí dụ như nước sông hay ao hồ)
- du khách đi đến các nước đang phát triển
- người làm việc với động vật
- đàn ông giao hợp với đàn ông

Người có hệ miễn dịch suy yếu dễ bị bệnh nặng hơn và nên đến bác sĩ nếu thấy có triệu chứng bệnh.

Cách ngừa bệnh?

Để tránh bị nhiễm ký sinh trùng *Crypto*, hãy:

- rửa tay kỹ bằng xà bông và nước trong 10 giây sau khi đi tiêu/tiểu, động chạm tới động vật hoặc phân của chúng, thay tã, làm vườn và trước khi chế biến thức ăn hay thức uống
- KHÔNG uống nước chưa khử trùng (thí dụ như nước ao hồ hay suối). Nước đun sôi sẽ giết chết ký sinh trùng *Cryptosporidium*
- tránh nuốt nước khi bơi lội
- tránh bơi lội trong thiên nhiên (thí dụ như ở sông, lạch, đập, lướt sóng) trong vòng một tuần lễ sau cơn mưa lớn

Khi du lịch đến những nước đang phát triển, tránh thức ăn hay thức uống có thể có ký sinh trùng này (thí dụ như rau quả sống, nước máy hay đá cục làm bằng nước máy).

Để tránh lây lan bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto*, người bị bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* nên:

- ngưng bơi lội ít nhất hai tuần lễ sau khi dứt tiêu chảy
- không sử dụng chung khăn hoặc ra giường trong ít nhất hai tuần lễ sau khi dứt tiêu chảy
- không cầm bốc thực phẩm trong ít nhất 48 tiếng sau khi dứt tiêu chảy.

Trẻ nhỏ bị tiêu chảy nên nghỉ ở nhà không đi đến trường học, lớp võ lòng, nhà trẻ hoặc nhóm vườn trẻ cho đến 24 tiếng sau khi đã hoàn toàn dứt tiêu chảy.

Bệnh được chẩn đoán bằng cách nào?

Bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* được xác định bằng cách đến khám ở bác sĩ và làm xét nghiệm mẫu phân.

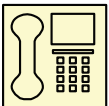
Bệnh được điều trị như thế nào?

Bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* không có cách chữa trị đặc biệt. Uống thật nhiều nước để tránh bị kiệt nước.

Hệ thống y tế công cộng đối phó với bệnh này như thế nào?

Theo *Public Health Act, 1991 (Đạo Luật Y tế Công Cộng, 1991)*, các phòng thí nghiệm phải trình báo các ca bệnh nhiễm ký sinh trùng *Crypto* với Ban Y Tế Công Cộng địa phương. Ban Y Tế Công Cộng sẽ điều tra các ca bệnh và xem xét những nguồn khả nghi gây bệnh để ngăn chặn bệnh lây lan.

Muốn biết thêm thông tin - Ban Y Tế Công Cộng Tiểu Bang NSW

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au